

84. Desideratum αποτελεί και η αξιολογησης του ύλικου που περιλαμβάνεται εις τὰς ἀναγραφὰς περὶ τῶν ἀναθέσεων/ἀναθημάτων εις τὰ ἱερά τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Ἀρκεῖ, ὄντως, νὰ φυλλομετρηθοῦν αἱ *Tabulae magistratum* (*Tabulae quaestorum Minervae et reliquorum deorum*) ἐν IG II/III₃, ed. I. Kirschner Nr. 1370 κέξ. (ἐπ' αὐτῶν H. Lehner, *Über die athenischen Schatzverzeichnisse des vierten Jhs* (Diss. 1890) W. S. Ferguson, *The Treasures of Athena* (1932) καὶ T. Linders, *Studies in the Treasures Records of Athens Brauronia in Athens* 1972) πρὸς καθορισμόν, εἰ δυνατόν, τῆς χρονολογήσεως καὶ τῆς φύσεως τῆς πληθῆος τῶν ἀναθημάτων (διαδήματα, στέφανοι, σφραγιῖδες, δακτύλιοι, ἐνώτια, περιδέραια κ.ο.κ.) τῶν ἱερῶν τοῦ Ἱεροῦ Βράχου.

Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον νὰ καθορίζετο ποῖα τῶν κοσμημάτων τούτων ἀνάγονται εις τὴν κρητομυκηναϊκὴν περίοδον καὶ ποῖα ἀνήκουν εις τοὺς ἑλληνικοὺς χρόνους, ἔτι δὲ ποίας μορφῆς ἦσαν τὰ λοιπὰ ἀνατεθέντα κοσμήματα. [Πρβ. Γ. Σ. Κορρές, *Die «Kretisch-Mykenischen Siegel der griechischen Heiligtümer»* ἐν Ἀρχαιολογικαὶ Διατριβαὶ ἐπὶ θεμάτων τῆς Ἐποχῆς τοῦ Χαλκοῦ, Ἀθηνᾶ, Σειρὰ Διατριβῶν καὶ μελετημάτων 21, 1979/84, 90-91, 101 (ἐπὶ 89).]

85. Ἀρχαία Μακεδονία-Ancient Macedonia, ἔ. ἀνωτ., σ. 287 ἀριθ. 236. Ὁμοίως ἀτυχῆς εἶναι ἡ ταύτισις καὶ εις τοὺς τόμους Φίλιππος, Βασιλεὺς Μακεδόνων, Ἐκδοτικὴ Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι 1980, σ. 162 εἰκ. 88 καὶ Ἡ Μακεδονία ἀπὸ τὰ μυκηναϊκὰ χρόνια ἕως τὸν Μέγα Ἀλέξανδρο, Bologna 1988/Θεσσαλονίκη 1988, σ. 150 ἀριθ. 184 (Πολυξένη Ἀδάμ-Βελένη). Βεβαίως, πλήρης ἀδυναμία ἐκδηλοῦται διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς συλλογιστικῆς εἰς Περισκόπιον τῆς Ἐπιστήμης, τεύχος 111 Ὀκτώβριος 1988, Μιχάλης Κοκολάκης, Τὸ ἄλυτο αἶνιγμα τοῦ νεκροῦ τῆς Βεργίνας, σ. 41.

86. Ἀρχαία Μακεδονία-Ancient Macedonia, ἔ. ἀνωτ., σ. 381 ἀριθ. 349.

87. Αὐτόθι, σ. 399 ἀριθ. 373. Χρυσοῦς στέφανος μετὰ φύλλων ἐλαίας(;) φέρεται κλαπεῖς ἐκ τῆς *Galerie Vollmoeler*, Zürich. (Πληροφορία καθηγ. H.-G. Buchholz.)

88. Φίλιππος, Βασιλεὺς Μακεδόνων, ἔ. ἀνωτ., σ. 55 εἰκ. 35. Χρυσοῦς στέφανος με ἐσχηματοποιημένας βαλάνους καὶ 20 φύλλα δρυὸς ἀνευρέθη ὑπὸ τοῦ συναδέλφου κ. Ἰω. Παπαποστόλου εἰς τὴν πόλιν τῶν Πατρῶν, Σολωμοῦ-Σμύρνης 72-73.

* Ἄλλος στέφανος με χρυσὰ φύλλα ἐλαίας ἀνευρέθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγ. Σοφίας 44.

Πολλὰ παραδείγματα στεφάνων μετὰ καρπῶν καὶ ἀνθέων καὶ φύλλων ἐλαίας, μυρτιᾶς καὶ δρυὸς καταγράφονται ὑπὸ τῆς δίδος Μπ. Τσιγαρίδα, Ἀμητός, ἐν. ἀνωτ., 909-911. Πρβ. καὶ τὸν τῆς μυρτιᾶς ἐξ Ἀγ. Παρασκευῆς Θεσ/κης, 1983 τοῦ τέλους τοῦ 4ου αἰ. π. Χ. (Μούσειον Θεσσαλονίκης).

89. Τόμος Μαγνησία, Ἀθῆνα 1982, σ. 93, εἰκ. 62 (Γ. Χουρμουζιάδης).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛ. ΚΟΡΡΕΣ

In *Themistii Orationes* Index auctus. Accuravit *Antonio Garzya*, [Napolì] 1989, σσ. XVI+588.

Πρόκειται περὶ εὐρετηρίου, ἐκδοθέντος ὑπὸ μιᾶς πλειάδος φιλόλογων, ὑπὸ τὴν Δ/σιν τοῦ γνωστοῦ ἑλληνιστοῦ A. Garzya, κατέχον τὴν 11ην θέσιν εἰς τὴν ἀξιόλογον σειρὰν *Hellenica et Byzantina Neapolitana*. Ἡ λεξικογράφησις ἀφορᾷ εἰς τοὺς 34 λόγους Θεμιστίου τοῦ Παφλαγόνο (317-388), οἱ ὅποιοι περιέχονται εἰς τὴν τελευταίαν τρίτομον κριτικὴν ἔκδοσιν τῶν G. Downey καὶ A. F. Norman τῆς *Teubneriana* βιβλιοθήκης, I, 1965, II 1970, III 1974.

Κατὰ τὴν καταγραφὴν τῶν λημμάτων παρακολουθοῦνται οἱ διάφοροι τύποι εἰς ὄλας τὰς πτώσεις καὶ τὰ πρόσωπα εἰς τὰς ὁποίας ἀπαντᾶται τὸ ὄνομα ἢ τὸ ρῆμα εἰς τοὺς λόγους τοῦ Θεμιστίου, γεγονός τὸ ὅποιον ἀφ' ἑαυτοῦ μαρτυρεῖ τὴν εὐκολίαν τὴν ὁποίαν παρέχει εἰς τοὺς φιλόλογους τὸ ὡς ἄνω εὐρετήριο. Ἡ

ἔκδοσις εἶναι σχεδὸν ἀπληλαγμένη τυπογραφικῶν παροραμάτων, παρὰ ταῦτα εἰς μίαν γραμμὴν, τῆς σ. 349 ὑπάρχουν δύο λάθη πνευματισμοῦ ὑπὲρ ὧν. Πβ. ἐπίσης δύο λάθη συλλαβισμού: δυ-σκαταγώνιστον (308), συ-νενδούσης (571).

Ἄς σημειωθῆ ὅτι ὁ ὑπομνηματιστὴς τοῦ Ἀριστοτέλους Θεμιστίος, γνωστὸς καὶ διὰ τὴν ρητορικὴν του ὡς *εὐφραδῆς*: εὐρίσκετο πλησίον τῶν διαδόχων τοῦ Μ. Κων/νου, ὁ Μ. Θεοδόσιος μάλιστα τὸν ὠνόμασε πραιτώρα, πολλάκις δὲ εἶχε σταλεῖ καὶ ὡς πρεσβευτῆς, ἔχει ἐκ τούτου ἀφήσει εἰς τοὺς λόγους του ἰκανὰ στοιχεῖα διὰ τὴν παιδείαν καὶ πολιτείαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τὸ εὐρετήριον βοηθεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν κατανόησιν τῶν θέσεων τοῦ Θεμιστίου, διότι ὑπάρχουν πάρα πολλὰ λήμματα, ἰκανοῦ μεγέθους, ὅπως π.χ. ἄνθρωπος σσ. 42-45, ἀρετὴ σσ. 64-66, βασιλεὺς σσ. 92-96, θεὸς σσ. 249-254, θυμὸς σσ. 258-259, λόγος σσ. 308-310, νόμος σσ. 347-351, πόλις σσ. 433-434, σοφία σσ. 477-478, τέχνη σσ. 508-509, φιλοσοφία-φιλόσοφος σσ. 547-550, φύσις σσ. 553-555, ψυχὴ σσ. 570-575 καὶ ἄ., παρέχοντα, λόγῳ τῆς ἐνδελεχοῦς καὶ ἀκεραίας καταγραφῆς προτάσεων ὁλοκληρῶν ὑπὸ τῶν συλλογῶν, τὸ ὑλικὸν διὰ τὴν συγγραφὴν σχετικῶν μελετῶν.

Ἐν συμπεράσματι πρέπει νὰ λεχθῆ ὅτι πρόκειται περὶ λίαν ἀξιολόγου ἐργασίας, ἀπαραιτήτου διὰ τὸν θέλοντα νὰ ἀσχοληθῆ γενικώτερον μὲ τὴν παιδείαν τοῦ δ' μ.Χ. αἰ., καὶ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ διὰ τὸν ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐξετάσῃ τὸ ρητορικὸν ἔργον τοῦ Θεμιστίου.

ΝΙΚ. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Pausanias, Graeciae descriptio, Vol. I, libri I-IV, editit M. H. Rocha-Pereira, Teubner 1989, σελ. xxvi+358.

Ἡ παρούσα ἔκδοσις ἀποτελεῖ δευτέραν βελτιωμένην ἔκδοσιν τῆς πρὸ δεκαεξῆ ἐτῶν γενομένης πρώτης, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐκδοτρίας ἐκπονηθείσης. Εἰς τὸν λατινιστὴ πρόλογον ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἱστορίας τοῦ κειμένου ἀναφέρονται αἱ παλαιότεραι κριτικαὶ ἐκδόσεις καὶ οἱ κώδικες, ἐφ' ὧν ἡ στήριξις τῶν Schubart καὶ Walz 1838, καὶ κατόπιν τῶν Hitzig καὶ Blümner μὲ πληρέστερον ὑπόμνημα, καθὼς καὶ ἡ παρὰ τῷ οἴκῳ Teubner ἐκδοθεῖσα τῷ 1903 ὑπὸ Fr. Spiro. Τὰ κενά, αἱ ἀσυνέπειαι καὶ αἱ ἀτέλειαι τῶν κωδίκων κατενοήθησαν ἐκ τῆς ἐρεύνης Α. Diller τὸ 1956-1957, καταδείξαντος, ὅτι ὅλη ἡ γραπτὴ παράδοσις ἔχει τὴν ἀρχὴν της εἰς ὑπαρχέτυπον β τοῦ N. Nicoli (πρὸ τοῦ 1437) καὶ καταρτίσαντος τὸ στέμμα τῶν πέντε κωδίκων τῶν ἀμέσως πηγασάντων ἐξ αὐτοῦ F V P Ma καὶ L1. Ἡ ἐκδότις R.-P. ἀναλύει τὰς ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν λοιπῶν κωδίκων ἀποκαλυφθείσας σχέσεις καὶ τὰς διασταυρώσεις τῶν κυρίων καὶ δευτερευόντων ἀντιγράφων τῶν οἰκογενειῶν F καὶ V. Σημειωτέον ὅτι τὸ V ἦτο τὸ βιβλίον *βησσαρίωνος τοῦ καρδηνάλεως τοῦ τῶν τούσκλων*. Ἡ ἀνάλυσις τῶν χαρακτηριστικῶν γραφῶν, ὁμοιοτήτων καὶ διαφορῶν, ἐξ ὧν συνήχθη ἡ σχέσις τῶν χφφ. πρὸς ἄλληλα ὑπὸ τῆς ἐκδότιδος, εἶναι διεξοδικὴ καὶ πειστικὴ. Διὰ τὴν διαμόρφωσιν δὲ τοῦ κειμένου ἔλαβεν ὑπ' ὄψει καὶ τὰς γραφὰς τοῦ ἐκδότου τῆς Aldina Μουσούρου, τοῦ Στεφάνου Βυζαντίου, Σουΐδα καὶ τινὰς τῶν νεωτέρων ἐκδοτῶν.

Παρατίθεται περαιτέρω ὁ κατάλογος τῶν ἐκδόσεων τοῦ βιβλίου, ἐκλογὴ μελετῶν καὶ πίναξ συμβόλων. Καὶ εἰς τὰ προσθετέα μνημονεύονται ὑποδείξεις δημοσιευθεῖσαι μετὰ τὴν πρώτην ἔκδοσιν, ἐν αἷς καὶ τις δημοσιευθεῖσα εἰς τὸν ἡμέτερον «Πλάτωνα» τόμ. 32-33 (1980-81). Μεταξὺ τῶν μελετῶν ἀναφέρονται καὶ